

Offentlig høringskommentarer til:

- Forslag til endringer i havenergilova
- Forslag til endringer i havenergilovforskrifta
- Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs

Kommentarer er gitt av konsortium Norseas Group AS og Parkwind NV

1	INTRODUKSJON	3
2	GENERELLE KOMMENTARER	3
3	KOMMENTARER TIL FORESLÅTTE FORANDRINGER I LOV OM FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON TIL HAVS (HAVENERGILOVA)	5
4	KOMMENTARER TIL FORESLÅTTE FORANDRINGER I FORSKRIFT TIL HAVENERGILOVA (HAVENERGILOVFORSKRIFTA)	5
5	KOMMENTARER TO “VEILEDER FOR AREALTILDELING, KONSESJONSPROSESS OG SØKNADER FOR VINDKRAFT TIL HAVS (“VEILEDER”)	6
5.1	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.1 INNDELING AV ET ÅPNET OMRÅDE I MINDRE UTLYSNINGSOMRÅDER.....	6
5.2	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.2 UTLYSNING AV OMRÅDER.....	6
5.3	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.3 PREKVALIFISERINGSPROSESS	6
5.4	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.4 TILDELING AV UTLYSNINGSOMRÅDER	8
5.5	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.5 FASTSETTING AV PROSJEKTSPEISIFIKT UTREDNINGSPROGRAM	10
5.6	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.6 KONSESJONSVEDTAK.....	10
5.7	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.7 DETALJPLAN.....	10
5.8	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.8 NETT TIL HAVS.....	10
5.9	KOMMENTARER TIL SEKSJON 2.9 OVERDRAGELSE AV RETTIGHETER	10
5.10	KOMMENTARER TIL SEKSJON 3 OEDs VEKTLGEGGING I BEHANDLING AV KONSESJONSSØKNADEN	11
5.11	KOMMENTARER TIL SEKSJON 4 - DOKUMENTASJON TIL PREKVALIFISERING	11
5.12	KOMMENTARER TIL SEKSJON 5 - INNHOLD I MELDING MED FORSLAG TIL PROSJEKTSPEISIFIKT UTREDNINGSPROGRAM 11	
5.13	KOMMENTARER TIL SEKSJON 6 INNHOLDET I KONSESJONSSØKNAD	11
5.14	KOMMENTARER TIL SEKSJON 7 INNHOLDET I SØKNAD OM GODKJENNING AV DETALJPLAN.....	11
5.15	KOMMENTARER TIL SEKSJON 8 PRAKTISK INFORMASJON.....	12

1 Introduksjon

Olje og -energidepartementet ("OED") har lagt ut til offentlig høring «Forslag til endringer i havenergilova og havenergilovforskrifta» samt "Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs". Frist for høringsinnspill er satt til 20. august 2021.

Høringsinnspillet er gitt av selskapene Norseas Group AS og Parkwind BV. Våre selskap har inngått en allianse for å jobbe mot en mulig konsesjonssøknad for de områdene som nå er åpnet for havvind på norsk sokkel. Vi er ivrige etter å bidra til Norges ambisjoner innenfor havvind. Sammen planlegger vi å skape vesentlig verdiskapning på norsk sokkel ved å kombinere lokal ekspertise med tiårs erfaring innenfor havvind. Vi takker for muligheten til å komme med innspill til prosessen.

Formålet med vårt innspill er å bidra i positiv retning for OEDs videre arbeid i fastsettelsen av ovennevnte lov, forskrift og veileder, og er særlig basert på våre internasjonale erfaringer med offshore vindaktiviteter.

Hvis det skulle være spørsmål vedrørende våre kommentarer, kommer vi gjerne med ytterligere innspill.

2 Generelle kommentarer

Positivt at det etableres en veileder

Vi ser det som positivt at OED nå etablerer en veileder for arealtilgang for utbygging av vindkraft til havs, og at det legges opp til at utbygging skal skje i samsvar med samfunnsmessige målsettinger herunder at hensyn til miljø, sikkerhet og andre interesser blir tatt vare på. Havvind har potensiale til å bli en betydelig og lønnsom næring i Norge samt øke fornybar strømproduksjon i et viktig skifte til en grønnere hverdag. Havvind vil også kunne bidra til å videreutvikle norsk industri. Et godt hjemmemarked er svært viktig for norske leverandører for utvikling av deres produkter, teknologier og tjenester. Det vil også kunne føre til økte eksportmuligheter. For å utløse disse mulighetene, er det avgjørende at det legges til rette med rammebetingelser for at et mangfold av leverandører i industrien kan ta del i dette paradigmeskifte. Tempoet i prosessene må holdes oppe samtidig som nødvendig forarbeid gjøres slik at eventuelle positive og negative konsekvenser blir kartlagt.

Utbygging haster - prosessene må ikke ta for lang tid

Det internasjonale havvindmarkedet utvikler seg utrolig raskt. Det vil derfor være viktig for Norge at rammebetingelser etableres slik at norsk industri også kan delta i dette. I Europa har det allerede etablert seg leverandørkjeder og nasjonale satsinger med spesifikke mål om å utvikle en havvindindustri for å erstatte fossil kraftproduksjon. Det gjelder særlig markedet for bunnfast havvind, der en massiv utbygging i våre nærmeste naboland er i gang for fullt. Innen flytende havvind har norske industribedrifter et særskilt godt utgangspunkt, og det er avgjørende at denne muligheten til industriutvikling ikke går oss forbi.

I denne sammenhengen har vi en bekymring om at prosessene kan ta for lang tid. Konsesjonsprosessen skal sikre konsekvensutredning, detaljplanlegging og en forsvarlig utbygging av anleggene blir ivaretatt av profesjonelle aktører. Samtidig må aktuelle aktører bli involvert, slik at beslutningene har legitimitet og viktige løsninger og konsekvenser blir belyst. Disse hensynene må ivaretas, men det bør likevel være rom for kortere konsesjonsprosesser enn det er lagt opp til. Vi ber OED om å forsikre at tempoet er høyest mulig innen forsvarlige rammer.

For å ivareta behovet for effektive og forutsigbare prosesser, bør det etableres tidsfrister for både myndigheter og næringsaktører i de ulike stegene i søknads- og konsesjonsprosessen. Vi har gjennom vår erfaring og kartlegging av eksisterende europeiske-, amerikanske-, og asiatiske modeller identifisert at

betydelige tidsbesparelser kan oppnås, eksempelvis gjennom parallelle aktiviteter og «sentralisering» av nødvendig informasjon og datagrunnlag som er nødvendig for utbyggerne.

Som eksempel på tilgang til informasjon / data i forbindelse med havvindutbygginger har vi nedenfor linket til sentrale hjemmesider fra enkelte andre lands myndigheter (Danmark og Tyskland):

- Danmark: [Thor offshore wind farm | Energistyrelsen \(ens.dk\)](#)
- Tyskland: [Site N-3.7 – Data Hub Preliminary Investigation of Sites \(PINTA\) \(bsh.de\)](#)

Disse viser en effektiv måte å publisere nødvendig informasjon og samtidig sikre lik informasjon til de involverte parter, og dermed likt spillerom.

Vi vil anbefale at et tilsvarende system/rutine blir implementert av norske myndigheter for havvindutbygginger på norsk sokkel. Det finnes store mengder data om både de nyåpnede og andre havområdene i Norge som burde samles i en felles tilgjengelig database for alle potensielle utviklere. Det ville vært hensiktsmessig hvis staten tok for seg denne rollen med å innhente denne dataen fra forskjellige relevante parter (f.eks. Meteorologisk Institutt, Oljedirektoratet, Kystverket, Stormgeo, Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet, Kartverket, etc.). “Mareano” prosjektet er etter vårt syn et godt eksempel på hvordan data kan sentraliseres til en felles database. Dersom det mangler relevant data for havvindplanlegging, så anbefales det at staten tar ansvar for å innhente den dataen for åpnede områder via tredjeparts eksperter for å sikre likt spillerom og dermed for en begrenset pris, sikre rettferdig konkurranse som vil igjen gi konkurransedyktige bud i en eventuell auksjon. I tillegg vil slik data gi et videre godt grunnlag for å kartlegge Norges sjøområder som vil komme til gode for mange interesser i fremtiden.

Videre anbefaler vi at OED blir et felles sentralt punkt for alle nødvendige lisenser i livsløpet til en havvindpark for å spare tid og harmonisere risiko i utbyggingene. Her vil vi referere til den danske modellen hvor Danish Energy Agency ("DEA") tar for seg en slik sentralisert koordinerings rolle («one-stop-shop»). Figuren nedenfor illustrerer hvordan DEA koordinerer kontakt for alle relevante interesser for havvind i Danmark. En slik organisering for Norge gjennom OED vil redusere regulatorisk risiko for utviklerne og i tillegg gi OED bedre oversikt og kontroll. I tillegg vil en slik sentralisert koordinerings rolle gjøre lisens prosessen mer effektiv som igjen vil redusere tidsbruken.

Det er viktig at Norge starter med å utarbeide den «Norske Modellen» slik at den tilpasses de ambisjoner og målsettinger som settes av norske myndigheter.

3 Kommentarer til foreslåtte forandringer i lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova)

Vi har gitt våre detaljerte kommentarer til “Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs” i seksjon 5 nedenfor. Skulle våre kommentarer bli tatt til følge, vil det sannsynligvis kreve justeringer til foreslåtte endringer i havenergiloven og.

4 Kommentarer til foreslåtte forandringer i forskrift til havenergilova (havenergilovforskrifta)

Vi har gitt våre detaljerte kommentarer til “Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs” i seksjon 5 nedenfor. Skulle våre kommentarer bli tatt til følge, vil det sannsynligvis kreve justeringer til de foreslåtte endringene til havenergilovforskriften.

5 Kommentarer to “Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs (“Veileder”)”

5.1 Kommentarer til Seksjon 2.1 Inndeling av et åpnet område i mindre utlysingsområder

Vi noterer at det planlegges å dele opp de respektive områdene inn i mindre utlysingsområder. Det er viktig at inndelingen i mindre områder blir gjort på en slik måte at det kan oppnås et mangfold av aktører, samtidig som at størrelsen på områdene blir av en slik størrelse at de kommersielle forhold kan ivaretas på en fornuftig måte. En klar beskrivelse av produksjonskapasitet og/eller utnyttelsesgrad på de respektive områdene må beskrives i utlysningen

Vedrørende nødvendig informasjon og datagrunnlag som er nødvendig for utbyggerne henviser vi til kommentarer gitt i seksjon 2: Generelle Kommentarer

5.2 Kommentarer til Seksjon 2.2 Utlysning av områder

Ingen øvrige kommentarer.

5.3 Kommentarer til Seksjon 2.3 Prekvalifiseringsprosess

Vi er positive til å inkludere en prekvalifiseringsprosess som beskrevet, gitt den høye interessen for å utvikle havvind i Norge. Vi er enige i å fokusere på prekvalifiserings kriterier innenfor helse-, miljø- og sikkerhet samt teknisk kompetanse og finansiell kompetanse og styrke. Disse kriteriene er meget viktige for å demonstrere at en utvikler har kompetanse og erfaring til å gjennomføre komplekse havvindprosjekter. Vi henviser også til våre kommentarer gitt til seksjon 2.4 Tildeling av utlyste områder nedenfor.

Det er viktig å poengtere at vi ønsker kriterier som demonstrerer evnen utvikler har til å planlegge, gjennomføre og finansiere havvindprosjekter. Vi anbefaler på det sterkeste å ikke ha strenge minimumskriterier som uberettiget begrenser konkurranse og leverandørmulighetene. Eksempel på slike uberettigede kriterier kan være krav til utbygger om store omsetningstall knyttet til produksjon av elektrisitet. Dette ser vi blant annet i Storbritannia med strenge finansielle kriterier om at utbygger må ha minimum £70 millioner i netto eiendeler, gjennomsnittlig omsetning på £600 millioner per år fra store infrastrukturprosjekter, og minimum £45 million i kontanter. Slike kriterier vil utelukkende gi de store selskapene muligheter, og dermed begrense muligheten til mindre selskaper, men innovative selskaper.

I tillegg til de kriterier som allerede er beskrevet i utkast til Veileder, vil vi anbefale å legge til følgende informasjon:

Prekvalifiseringsprosess:

Som vi har erfart i andre lands tilbudsprosesser, og for å hindre Norge å komme i samme situasjon, anbefaler vi følgende:

- Start prekvalifiseringsprosessen så snart som praktisk mulig. Utarbeidelse av form og metode for en eventuell auksjonsmodell kan foregå i parallell
- Innfør muligheter for alle deltagere til å delta i en «spørsmål og svar» periode etter at annonsering av prekvalifiseringskriteriene er annonsert. Erfaringer i andre tilbudsprosesser (f.eks Danmark) er typisk:
  - Tilfredsstillende prosess (eksempelvis 4 mnd. med en nedbrytning som under):
    - Publisering, etterfulgt av en periode med 2 uker for spørsmål og 2 uker for svar (Publisering av alle spørsmål og svar til alle deltagere i prekvalifikasjonsrunden)

- Forberedelse og innsending av nødvendig informasjon fra interessentene/deltagerne (1 mnd.)
- Evaluering og publisering av resultatene fra prekvalifiseringen (2 mnd)

Hvorfor:

- *En transparent prosess gir klarhet til alle involverte parter og kan bidra til å hindre feilvurderinger feilinnstilling og misforståelser på lengre sikt*
- *Alle bør ha rett til å motta samme informasjon for å sikre likt spillerom.*

Kriterier knyttet til helse- miljø og sikkerhet ("HMS"):

Krav relatert til HMS er veldig viktig gjennom alle faser av et havvindprosjekt. Vi foreslår følgende innspill til å komplementere kravene:

- Signert og oppdatert HMS policy
- Beskrivelse av HMS, samt kvalitets- og risikostyringssystem
- Eventuelle detaljer om myndighetspålegg gitt de siste 5 årene
- Dokumentere miljørelaterte forhold slik som:
  - o Støyreduerende tiltak under pæleoperasjoner for ivaretagelse av gitte krav
  - o Erfaring fra ivaretagelse og beskyttelse av fugl, fisk, flaggermus og andre relevante arter
  - o Erfaring fra samarbeid med myndighetsinstanser for å sikre synergier mellom havvindprosjekter og naturkonserveringsbehov.

Hvorfor:

HMS er første prioritet når det gjelder utbygging av havvindprosjekter i Norge. For å sikre at dette blir hensyntatt videre i prosessen anbefaler vi HMS kriterier som tvinger potensielle utviklere til å demonstrere relevante HMS systemer, og vise til tidligere tiltak for å begrense HMS risiko.

Teknisk kompetanse:

Vi foreslår følgende innspill til å komplementere kravene:

- Dokumentert erfaring av full utvikling-, finansiering-, konstruksjon-, og drift/vedlikehold av havvindparker (innenfor relevante tekniske fagdisipliner). For eksempel kan man ha et minimumskrav om å dokumentere et slikt havvindprosjekt, eller demonstrere antall turbiner installert per år i et gitt tidsrom.
- Demonstrere/dokumentere antall års erfaring for ansatte i de nevnte fasene over (utvikling, finansiering, konstruksjon, drift/vedlikehold) og i tillegg ansatt erfaring innenfor teknisk, juridisk, finansiell, HMS, kvalitet og risikohåndtering

Hvorfor:

Vi mener disse kriteriene er viktige for å bevise at en utvikler har den tekniske kompetanse som må til å bygge ut økende komplekse havvinds prosjekter, og samtidig beviser at utvikleren har gjennomført vellykkede prosjekter innenfor gitte tidsfrister.

Finansiell kompetanse og styrke

Fra tidligere erfaring vil vi anbefale at deltagerne må demonstrere tidligere evne og kompetanse til å finansiere en havvindpark. Her anbefales det at det gjøres en kvalitativ vurdering for å stimulere konkurranse.

Hvorfor:

Da finansiering av offshore vindparker har økt i størrelser og kostnadsfokus har blitt mye mer intenst, er det veldig viktig at:

- *Utbygger har en sterk arbeidsrelasjon med forskjellige finansielle institusjoner, og*
- *Utbygger besitter «know-how» på den finansielle strukturen*

Prekvalifisering for konsortier:

Når det gjelder prekvalifisering for konsortier, anbefaler vi at det er totaliteten som skal vurderes om et konsortie oppfyller kriteriene. Sagt med andre ord: hvert enkelt konsortieselskap bak søkeren behøver ikke tilfredsstillende hvert kriterie individuelt, men det er tilstrekkelig at deltakerne i konsortiet kombinert tilfredsstillende kriteriene for å bli prekvalifisert. På den måten oppnår man en hensiktsmessig utnyttelse av de ulike konsortiedeltakernes spesialkompetanser og erfaringer.

Hvorfor:

For å sikre at utvikler i sin helhet besitter relevant kompetanse til å foreta en kompleks utbygging.

5.4 Kommentarer til Seksjon 2.4 Tildeling av utlysningsområder

Vi noterer oss at OED legger opp til at konkurranse om areal som hovedregel vil gjennomføres som en auksjon.

Vi mener at det på nåværende tidspunkt ikke vil være hensiktsmessig å legge til grunn en 100% auksjonsbasert modell basert bare på pris for tildeling av områder for havvind. Både prekvalifisering av søkerne og en tildeling av utlysningsområder for de spesifikke havvindprosjekter, bør skje ved å benytte kvalitative kriterier. Hovedårsaken til vår kommentar er det faktum at norsk havvind industri er i en oppstartsfase og således kan defineres som en «umoden bransje». Risikobildet ved å implementere auksjon som hovedprinsipp vil i denne fasen være stort.

Om OED likevel skulle ønske å innføre en auksjonsmodell nå, er vår klare anbefaling at det videreutvikles en «norsk auksjonsmodell» som ivaretar de overordnede målsetninger som er satt av norske myndigheter for igangsettelse av havvindaktiviteter i Norge, der leverandørutvikling og etablering av arbeidsplasser er sentrale elementer.

Våre innspill til prosessen vil være å legge til en kvalitativ vurdering i tillegg til den kvantitative vurderingen (via auksjon) for hvert enkelt prosjekt. Dette innspillet gjelder for Sørlige Nordsjø II ettersom tildeling av areal på Utsira Nord vil gjøres på kvalitativ vurdering alene. Prosessen vil se slik ut hvis vi legger til vår anbefaling:

Nedenfor har vi laget en liste over eksempler på kvalitative konkurransekriterier som kan anvendes til den illustrerte prosessen ovenfor. Disse kriteriene er etter vårt syn også anvendbare for den kvalitative konkurransen på Utsira Nord.

Kvalitative evaluerings kriterier (eksempler)

- Beskrivelser av kontraktstrategi og planlagte benyttede leverandørkjeder som vil gi klare samfunnsøkonomiske fordeler, bør vektas høyere.
- Prosjekter som kan demonstrere **innovative og kostnadsreducerende** tiltak i forbindelse med flytende vind, bør vektas høyere, eksempelvis;
  - Utvikling av nye løsninger innenfor logistikk, fabrikasjon, installasjon og drift& vedlikehold
- Prosjekter som øker sannsynligheten for betydelig eksportmuligheter for norsk eksport, bør vektas høyere
- Beskrivelse av geografisk plassering av utbyggings organisasjon, driftsorganisasjon, baser og beredskapsmessige forhold
- Dokumentert historie for involvering av lokalsamfunn og samfunnsmessig verdiskapning
- **Erfaring** fra tidligere suksessfulle utbyggingsprosjekter for havvind
- Antall års erfaring på bemanning/organisasjon
- **Forskning og utviklingsaktiviteter/initiativ (FoU)** fra utbygger/konsortium

Når det gjelder en helhetlig vurdering for hvert enkelt prosjekt, kan dette gjøres på forskjellige måter. Kriteriene må selvsagt være i samsvar med øvrige internasjonale forpliktelser, herunder EØS regelverket. Allikevel oppfordrer vi myndighetene til å vektlegge utvikling av norsk leverandørkjede og lokal sysselsetting og kompetanse utvikling i den grad mulig. Et relevant eksempel vi kan vise til er metoden de bruker i Japan som kombinerer auksjonspris, projektkapasitet, og innvirkning på lokalsamfunnet for å danne et samlet poengsystem for å ivareta både kvantitative og kvalitative vurderinger. Et slikt poengsystem kan tilpasses Norges ambisjoner rundt havvind, lokal verdiskapning, og miljøhensyn. Man kan også se mot det skotske og franske havvindmarkedet for inspirasjon til en blanding av kvantitative og kvalitative vurderinger.

Category	Criteria	Maximum points	Details (points given)
1	Bidding price	120 (50%)	$Points = \frac{\text{lowest bidding price}}{\text{project bidding price}} * 120$
2	Project capability	35 (15%)	<ul style="list-style-type: none"> A-1: Ability to complete and operate projects as planned (20) A-2: Risk analysis for project removal, construction, operation and maintenance (O&M), and financial management (15) A-3: Adequate financial planning (N/A)
	Experience (B)	30 (13%)	<ul style="list-style-type: none"> B-1: Previous project experiences including onshore wind with marine construction (30) Maximum points are given to project developers who have exceptional 'domestic' project experience
	Reliability (C)	15 (6%)	<ul style="list-style-type: none"> C-1: Less downtime in O&M by the supply chains able to repair wind turbine equipment quickly (10) C-2: Contribution to the cost decline of future projects by use of the latest technologies in projects (5)
3	Community outreach	20 (8%)	<ul style="list-style-type: none"> D-1: Previous experience in stakeholder engagement with local municipals (10) D-2: Good relationship with the fisheries industry (10)
	Economic impact (E)	20 (8%)	<ul style="list-style-type: none"> E-1: Contribution to local economy (10) E-2: Contribution to Japanese economy (10)

Figur 1 Eksempel fra Japan: kvalitative og kvantitative vurdering av prosjekter

5.5 Kommentarer til Seksjon 2.5 Fastsetting av prosjektspesifikt utredningsprogram

Ingen øvrige kommentarer.

5.6 Kommentarer til Seksjon 2.6 Konesjonsvedtak

Ingen øvrige kommentarer.

5.7 Kommentarer til Seksjon 2.7 Detaljplan

Vedrørende tidsaspekter som skissert i denne seksjonen, henviser vi til våre kommentarer om viktigheten knyttet til at prosessene må ikke ta for lang tid, gitt i seksjon 2 Generelle kommentarer ovenfor.

5.8 Kommentarer til Seksjon 2.8 Nett til havs

Vi noterer oss at OED legger opp til at vindkraftanlegg i første omgang vil tilknyttes gjennom radialer, enten til land i Norge, til utlandet eller tilknyttes petroleumsinstallasjoner. Videre at nettanleggene planlegges, bygges og finansieres av aktørene til havs.

Nettilknytning må avklares for Sørlige Nordsjø II

Vi ser at det er uklart med ambisjonsnivået for Sørlige Nordsjø II når det gjelder nettilknytning for fremtidige havvindparker. Her må det gjøres en grundig vurdering på de ulike alternativene. En avklaring på dette punktet vil måtte gjøres forut for utlysning av aktuelt område, slik at utbygger har en klar forståelse av aktuell nettilknytning.

5.9 Kommentarer til Seksjon 2.9 Overdragelse av rettigheter

Vi har ingen kommentarer til at overdragelser krever samtykke fra OED. Vi anbefaler imidlertid aktørene gis forutberegnelighet i saksbehandlingen, eksempelvis slik at det opprettes en klar transparens knyttet til vurderingskriteriene OED vil legge til grunn ved behandlingen av en slik søknad. I den konkrete vurderingen mener vi det bør være relevant å se hen til prekvalifiseringskriteriene ved vurdering av den nye aktøren og det endrede konsortiet. Fra vårt perspektiv er det samfunnsmessig viktige poenget at

kompetansen, dvs. evnen og kapasiteten til å utvikle, finansiere, bygge og drifte vindparken som ligger i prosjektet beholdes i minst like stor grad etter overdragelsen sammenlignet med situasjonen før overdragelsen. Dersom det er tilfellet, anser vi det naturlig at samtykke bør gis.

5.10 Kommentarer til Seksjon 3 OEDs vektlegging i behandling av konsesjonssøknaden

Vi er positive til den beskrivelsen som ligger inne i denne seksjonen.

Seksjonen bygger etter vårt syn opp om de målsettinger som er satt fra norske myndigheter om at etablering av havvind er et viktig element i det sterkt påkrevde “grønne skiftet” vi er inne i.

Samtidig som det skal legges grunnlag for etablering av nye norske arbeidsplasser og utvikle leverandørbransjen i landet. Etablering av et solid og forutsigbart hjemmemarked vil således være essensielt. Dette hjemmemarkedet – vil kunne føre til også et økt eksportmarked for de samme aktørene.

Vi støtter videre at utarbeidelsen av den samfunnsøkonomiske konsekvensanalysen/ringvirkningsanalysen (også videre beskrevet i Seksjon 5 i Veilederen) vil være et viktig bidrag i myndighetenes beslutningsprosess for behandling av konsesjonssøknaden.

Vi vil gjerne poengtere at utarbeidelsen og detaljgraden på slike analyser kan til dels variere mye. Basert på dette er det ønskelig at ytterligere retningslinjer/beskrivelser gis på minimumsinnhold i utarbeidelsen av slike analyser.

Det er også denne seksjonen beskrevet at eiere av vindkraftanlegg til havs senest to år etter at anlegget er satt i drift skal gjennomføre en analyse av regionale og lokale ringvirkninger av utbyggingen.

Vi mener at dette kravet ikke er tilfredsstillende, da det gir få/ingen forpliktelser for eiere opp mot de eventuelle analyser som blir lagt inn i konsesjonssøknaden. Vi anbefaler at denne setningen revideres. Forslag til ny tekst;

Eiere av vindkraftanlegg til havs skal annethvert år sende inn en status rapport (målt opp mot opprinnelig innsendt analyse) der status og eventuelle avvik fra analysen blir presentert. Rapporten skal dekke planleggings- utbyggings- og driftsfasen av anleggene.

En form for reaksjon ovenfor eier, ved større avvik, vil måtte vurderes av OED.

5.11 Kommentarer til Seksjon 4 - Dokumentasjon til prekvalifisering

Ingen øvrige kommentarer

5.12 Kommentarer til Seksjon 5 - Innhold i melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram

Ingen øvrige kommentarer

5.13 Kommentarer til Seksjon 6 Innholdet i konsesjonssøknad

Ingen øvrige kommentarer

5.14 Kommentarer til Seksjon 7 Innholdet i søknad om godkjenning av detaljplan

Ingen øvrige kommentarer

5.15 Kommentarer til Seksjon 8 Praktisk informasjon

Ingen øvrige kommentarer

Norsea og Parkwind ser frem til å videreføre en konstruktiv dialog med OED, forhåpentligvis gjennom en deltagelse i deres planlagte samarbeidsforum.

Med vennlig hilsen.

På vegne av

Morten Magnussen

A handwritten signature in purple ink that reads "Morten Magnussen".

Project Director – Renewables

Norsea Group AS